

OBLIJEŽENA 100. OBLJETNICA ROĐENJA FRA RADOŠLAVA GLAVAŠA

Drinovci, 25. listopada 2009. (Vicepostulatura) – U organizaciji Vicepostulature postupka mučeništva »Fra Leo Petrović i 65 subračé«, danas je u župnoj crkvi u Drinovcima obilježena 100. obljetnica rođenja fra Radoslava Glavaša (29. listopada 1909.). Spominjana su i ostala šestorica ubijenih hercegovačkih franjevacá, rodom iz Drinovaca: fra Krešimir Pandžić, fra Arkandeo Nuić, fra Borislav Pandžić, fra Žarko Leventić, fra Anđelko Nuić i fra Emil Stipić. Nisu zaboravljeni ni svećenici Mostarsko-duvanjske biskupije: don Ante Krešimir Bucunjić, don Andrija Majić, don Jerko Nuić i don Ilija Tomas. Molilo se i za časnog brata isusovca Ivana Šimića. Sve njih pobili su komunisti tijekom i u poraću II. svjetskog rata.

Na početku sv. mise nazočne

je pozdravio župnik fra Ivan Boras. Istaknuo je ljubav Drinovčana prema pobijenim duhovnim predvodnicima iz svoga mjesta.

Fra Ante Marić, definitor Hercegovačke franjevačke provincije, predvodio je sv. misu. U propovijedi je između ostaloga istaknuo potrebu da progledamo, ali ne u zrelim godinama, nego dok smo još mladi, u obitelji. Ovo naše podneblje, čija je kraljica Katarina umrla na današnji dan prije 531 godine, treba kršćanskih i domoljubnih svjedoka.

Nakon sv. mise nazočne je kratko pozdravio vicepostulator fra Miljenko Stojić i predstavio im rad Vicepostulature. Pozvao ih je da svojim možebitnim svjedočenjem o okolnostima ubojstva hercegovačkih franjevaca pomognu u njihovu proglašenju blaženima i svetima.

Fra Robert Jolić, hercegovački franjevački povjesničar, održao je prigodno predavanje. Govorio je uglavnom o fra Radoslavu Glavašu. Kod njega je naročito zanimljivo da je jedini od 66 ubijenih hercegovačkih franjevaca kojemu je sudio kakav takav sud. Bilo je to 28. lipnja 1945. u skupini s još njih 57. Svi su suđeni u jednom danu, fra Radoslav kao 21. po redu, i gotovo svi su osuđeni na smrt strijeljanjem. Prema nekim svjedočenjima imao je priliku pobjeći prije suđenja, ali to nije htio učiniti jer se osjećao nevinim.

Na kraju je riječ ponovno preuzeo vicepostulator fra Miljenko Stojić. Zahvalio je nazočnima što su ispunili drinovačku crkvu i pozvao ih da 7. veljače dođu na Široki Brijeg kada je središnje obilježavanje ubojstva svih 66 hercegovačkih franjevaca.

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vat. sabora izjavljujemo da ne želimo preteći sud Crkve kome se potpuno podvrgavamo. Riječi »mučenik«, »mučeništvo«, »čudesa« i slično imaju u ovom glasilu samo vrijednost ljudskog svjedočenja.

Riječ urednika

fra Miljenko Stojić

Dragi čitatelji!

Dok polako nastupa vrijeme novog hrvatskog predsjednika, pred nama je novi broj, sada već prepoznatljivog, glasila Vicepostulature *Stopama pobijenih*. Raduje nas sve jači odjek među čitateljstvom. Očito je da hrvatski nepobjedivi duh živo kuca ispod prividne šutnje.

Od događaja koje bismo kroz proteklo vrijeme mogli izdvojiti svakako na prvo mjesto treba staviti pronalazak i pokop posmrtnih ostataka fra Maksimilijana Jurčića, kao i pet njegovih supatnika. Svjetlo je ponovno pobijedilo tamu. Njihov ubojica, koji je izgleda za »dobro« obavljen posao dobio čin oficira JNA, mislio je da će ih zbrisati s lica zemlje. Međutim, bilo je to nemoguće. Sve da i nismo pronašli fra Maksimilijanove posmrtno ostatke, on bi ostao u dubokom sjećanju hercegovačkih franjevac, kao i druga petorica u sjećanju svoje obitelji. Nevina žrtva jednostavno uvijek pobjeđuje. Očekujemo još otkopavanje sljedeće masovne grobnice u Vrgorcu s 40-ak pobijenih koji su krajem siječnja 1945. dovedeni iz Ljubuške tamnice. Nadamo se da će se i to uskoro dogoditi.

Hvala Bogu i u hrvatskom narodu u BiH pokreće se službeno traganje

za posmrtnim ostacima pobijenih u II. svjetskom ratu. Budući da nemamo svog političkog okvira, onda se na tome počelo raditi na razini općina s hrvatskom većinom. Općina Široki Brijeg, na čelu s načelnikom Mirom Kraljevićem, 4. kolovoza 2009. imenovala je Povjerenstvo za obilježavanje i uređivanje grobišta II. svjetskog rata i poraća na širokobriješkom području. Povjerenstvo je odmah započelo s radom i trenutno skuplja nepohodne podatke spremajući se s njima izići u javnost. Još su neke općine krenule u tom smjeru. Zaista se uvijek nešto može učiniti ako svojim pogledima dopustimo da budu široki.

Podrazumijeva se da Vicepostulatura i dalje traži živuće svjedoke i dokumente glede pobijenih hercegovačkih franjevaca. Istina, već je to pri kraju, ali su ugodna iznenađenja uvijek moguća. Molimo, dakle, i dalje sve one koji nam mogu pomoći u tom smjeru da to što prije i učine. U ime pobijenih najljepše im zahvaljujemo.

Ne dajmo se ušutkati. Tražimo i širu istinu jer će nas samo ona osloboditi!

Mir i dobro!

STOPAMA POBIJENIH

Glasilo Vicepostulature postupka mučeništva
»Fra Leo Petrović i 65 subračić«, III., 1 (4),
Humac, 2010

Glavni i odgovorni urednik:
fra Miljenko Stojić, vicepostulator

Lektura i korektura:
Zdenka Leženić

Adresa:

Vicepostulatura, Trg sv. Ante 1,
88320 Ljubuški – Humac, BiH;
Vicepostulatura, p. p. 1,
20352 Vid, RH

Veza:

tel.: (039) 832-582
faks: (039) 832-585
e-pošta: mostar@pobijeni.info
internet: www.pobijeni.info

Grafički prijelom i tisak:
FRAM-ZIRAL, Mostar

Glasilo izlazi polugodišnje:
siječanj i srpanj

Godišnja pretplata:
BiH 6 KM, RH 24 KN, EU 6 EUR,
SAD i Kanada 10 USD

Slanje pretplate i dobrovoljnih
priloga (s naznakom za što):
a) poštanskom uputnicom
b) UniCredit Bank d.d. Mostar,
poslovnica Ljubuški:
žiro-račun (BiH): 381602276649744
devizni račun (inozemstvo):
IBAN: BA393381604876650839
SWIFT: UNCRBA22

Cijena pojedinog primjerka:
3 KM; 12 KN; 3 EUR; 5 USD

ISSN: 1840-3808

IZ SADRŽAJA

Riječ čitatelja	4	Razgovor	29
Iz ljetopisa	5	Pobijeni	35
Podsjetnik	10	Odjek u umjetnosti	54
Povijesne okolnosti	11	Izdavaštvo	55
Svjedočenje	28	Darovatelji	55